

Pensioenkrant

Pensioenfonds Architectenbureaus

Postbus 9251, 1006 AG Amsterdam, www.pensioenfondsarchitectenbureaus.nl

PENSIOENFONDS
ARCHITECTENBUREAUS

OOK ZONDER INGRIJPENDE MAATREGELEN HERSTEL VERWACHT

FONDSBESTUUR WERKT GERICHT AAN RISICOBEBEERSING

De afgelopen periode is er in de media veel aandacht geweest voor de financiën van de pensioenfonds. De grootste fondsen, zoals ABP, kregen hierbij de meeste aandacht. Maar ook aan de kleinere fondsen gaat de dynamiek van de markt niet ongemerkt voorbij. Wat is er de afgelopen tijd gebeurd met de financiële positie van Pensioenfonds Architectenbureaus? Voorzitter van de beleggingscommissie Gerrit Weemhof en voorzitter van het bestuur en lid van de beleggingscommissie Co Dwarswaard laten hun licht schijnen over de recente gebeurtenissen.

DALEND VERMOGEN, STIJGENDE VERPLICHTINGEN

Gerrit Weemhof: "In 2008 is de dekkingsgraad snel naar beneden gegaan. Dit had twee oorzaken. In lijn met de dalende beurzen is het vermogen gedaald. Daarnaast is de rente sterk gedaald. Het effect van deze laatste ontwikkeling was het duidelijkst voelbaar. Al met al daalde het vermogen in 2008 met ruim 11%. Aan de andere kant stegen de pensioenverplichtingen meer dan 28%."

Het effect van de marktrente werkt direct door in de financiële situatie van een pensioenfonds, beaamt Gerrit. "De rente bepaalt hoeveel vermogen je nu nodig hebt om aan toekomstige verplichtingen te voldoen. Bij een hoge rente moet je bijvoorbeeld vandaag 80 in kas hebben om straks die 100 te betalen. Bij een lagere rente kan het zijn dat je 90 in kas moet hebben om die 100 te betalen. Met andere woorden, bij een dalende rente stijgen de verplichtingen."

Een situatie die niet altijd zo is geweest, verduidelijkt Co. "Tot 2006 gold er een vaste rekenrente van 4%. Dit was over de langere termijn een goede rekenrente. Na 2006 kwam er een nieuw financieel toetsingskader, waarbij de verplichtingen werden

vastgesteld op basis van de geldende marktrente. De marktrente zakte namelijk structureel onder de 4%. De vaste rekenrente van 4% was dus niet langer reëel. Vandaar dat de rekenrente werd vervangen door de marktrente."

SUCCESSVOLLE AFDEKKING RENTERISICO'S

Op het eerste gezicht lijkt de rente een eigen spel te spelen. Toch blijkt het fonds er actief mee te kunnen omgaan. Co legt uit hoe: "We hebben de helft van het risico van rentedalingen afgedekt. Dat hebben we gedaan via swaptions, een soort verzekering, die bij dalende rente zorgt voor een positief effect op ons vermogen. We hebben in het voorjaar van 2007 voor € 40 miljoen swaptions gekocht. Aan het eind van 2008 waren die € 185 miljoen waard."

EEN JAAR VAN PLUSSEN EN MINNEN

Gerrit licht toe hoe het fonds als geheel heeft gepresteerd het afgelopen jaar. "We hebben belegd in aandelen, obligaties, hypotheek en vastgoed. Het zal niemand verbazen dat de aandelen sterk zijn gedaald. Tussen de 40 en 45% in een jaar tijd. Vastgoed is vorig jaar over het hele jaar nog een beetje positief geweest

Financiële situatie fonds

1

Pensioenuitbetalingen

3

Klachten en geschillen

4

Pensioen in zicht

4

Hoge AFM-score

5

Gesprek over pensionering

6

Pensioenbewustzijn

10

Column vz

11

Deelnemersraad

11

In contact met het fonds

12

Gerrit Weemhof

lees verder op pagina 2 ►

ondanks de dalingen in het laatste kwartaal. Ook obligaties zijn behoorlijk, met bijna 9%, gestegen en de hypotheek hebben het zelfs heel goed gedaan. Daar hebben we een rendement van ruim 13% op behaald.” Er waren dus ook lichtpuntjes. Gerrit: “Inderdaad. Alleen maakten obligaties en hypotheek samen gemiddeld maar zo’n 37% van ons totale vermogen uit. De verliezen op de aandelen tikten dus behoorlijk aan.”

Deze ontwikkelingen leidden tot een dekkingstekort van het fonds. Hiervan is sprake als de dekkingsgraad, de mate waarin een pensioenfonds aan haar verplichtingen kan voldoen, lager is dan 105%. Dit was bij de jaarwisseling het geval en hoewel de dekkingsgraad in mei is gestegen naar bijna 100%, moest het fonds een herstelplan indienen bij De Nederlandsche Bank (DNB).

REËLE VERWACHTINGEN VOOR DE NABIJE TOEKOMST

Co Dwarswaard legt uit, hoe het fonds dit herstelplan heeft aangepakt: “Je gaat uit van bepaalde veronderstellingen. Welk rendement wordt gemiddeld verwacht, wat is de renteontwikkeling, wat verwacht je qua indexatie? Voor de eerste twee jaar zijn we heel voorzichtig en gaan we uit van een zeer matig rendement. De indexatie hebben we vijf jaar op nul gezet en de premie gelijk gehouden. Aan het einde van elk jaar zie je dan de verwachte dekkingsgraad.” Betekent een indexatie gedurende vijf jaar op nul dat er de komende vijf jaar geen toeslagen op pensioenopbouw en -uitkeringen worden gegeven? Volgens Co is dat niet zeker: “De dekkingsgraad aan het einde van het jaar is van belang voor de toeslagen in juli het jaar erop. Stel dat de dekkingsgraad aan het eind van dit jaar 110 is. Op basis van dat getal zouden we 1 juli 2010 voor een stukje mogen indexeren.”

En hoe kan het dat de premie de komende jaren stabiel zal blijven? Co legt uit dat de premie uit verschillende componenten is opgebouwd. “Een ervan is bedoeld voor vermogensherstel. Die zit de laatste jaren op het maximum van 5%. Een andere component is de kostendekkende premie. Die wordt elk jaar berekend en de renteontwikkeling van de afgelopen vijf jaar is hierbij een van

de factoren. De lage rente van het moment zal hierin de komende twee/drie jaar doorwerken. Immers, hoe lager de rente, hoe minder kostendekking mogelijk is. Toch denken we dat we de premie min of meer gelijk kunnen houden.”

HERSTEL, OOK ZONDER INGRIJPENDE MAATREGELEN

Het herstelplan is eind juni goedgekeurd door De Nederlandsche Bank. Dit verbaast Co niet: “We hebben een goed doortimmerd plan met conservatieve uitgangspunten. Zelfs zonder ingrijpende maatregelen verwachten we herstel. We moeten over 4,5 jaar op een dekkingsgraad van 105% uitkomen. Zelfs met de lage rendementen waarop we in de eerste jaren hebben ingezet, zouden we dit halen. En dat terwijl de beurs nu hoger staat dan we hebben aangenomen.”

Toch is men zich ervan bewust dat mensen zich zorgen maken. Co: “Gezien de aandacht in de media en de onzekere economische tijden vragen veel mensen zich af hoe het met hun pensioen staat. Niet helemaal ten onrechte, want als de rente flink zou dalen en de dekkings-

graad ook, voldoet het herstelplan niet meer. Dan moet je de rechten gaan verminderen. De pensioenopbouw zou dan verlaagd worden. Maar ook het pensioen van de gepensioneerden. Dat is direct merkbaar en dat willen we te allen tijde voorkomen. Daarom denk ik dat het sowieso goed is om de deelnemers te informeren over de stand van zaken.

Wat we proberen is om dat via de website bij te houden. Het gaat ons om transparantie.”

Het gaat ons om transparantie.

Hoewel het bestuur in de toekomst geen belangrijke veranderingen in het beleggingsbeleid zelf denkt aan te brengen, zijn wijzigingen in de invulling ervan denkbaar. Gerrit: “We kijken wel welke aandelen het minder gaan doen en welke beter. En daartussen kunnen we switchen. Meer of minder in Europa, Amerika, in bepaalde sectoren. In vastrentende waarden, misschien minder in gewone staatsobligaties. Of meer in high-yield. Die verfijning, daar zijn we over in gesprek met onze fiduciair manager.”

Een degelijke keus? “Een zorgvuldige keus”, preciseert Co. Voor de duidelijkheid voegt hij eraan toe dat Pensioenfonds Architecten niets te maken heeft met het pensioenfonds dat vroeger PGGM heette. “Dat fonds heet nu Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PfZW) en heeft een eigen bestuur. De vermogensbeheerder heeft echter de naam PGGM behouden. Zij voeren het vermogensbeheer voor PfZW uit. En straks ook voor ons. Voor de uitvoering van de pensioenregeling blijven we overigens bij Syntrus Achmea, het vroegere PVF.”

We hebben een lang traject bewandeld. We hebben een adviseur ingeschakeld die op dit gebied zeer ruime ervaring heeft.

Nemen door het inschakelen van PGGM Vermogensbeheer de kosten voor het fonds niet toe? Gerrit: “Wij verwachten per saldo van niet. Het te behalen rendement minus de extra beheerskosten heeft naar verwachting een positief resultaat. Hun fondsen hebben door de omvang lagere kosten dan een aantal fondsen waar wij tot nog toe in hebben belegd. Hiervan profiteren wij mee.”

GEGARANDEERDE RECHTENOPBOUW

Ten slotte komen brancheontwikkelingen en de gevolgen ervan voor het pensioenfonds ter sprake. Hoe zit het in dit verband met de pensioenvoorziening van deelnemers? Deelnemers hoeven zich geen zorgen te maken, ook als de werkgever om wat voor reden de pensioenpremies niet afdraagt. Co Dwarswaard hierover: “In de nieuwe Pensioenwet is de rechtenopbouw gegarandeerd. De deelnemers lopen op dit punt geen risico.” Gerrit Weemhof geeft aan dat het nog verder gaat: “Als deelnemers bij een bureau werken dat aangesloten zou moeten zijn, kunnen ze rechten laten gelden. Dat is allemaal risico voor het pensioenfonds. Daarom controleren we ook zo zorgvuldig of alle werkgevers en werknemers aangesloten zijn.”

Het bestuur is zich ervan bewust dat de kwartaalafdracht van premies gevolgen heeft voor de cashflowpositie van bureaus. In 2010 wil het bestuur dan ook overgaan op maandelijkse betaling van premies. Tot het zover is, biedt het bureaus die dat willen, de mogelijkheid om in gezamenlijk overleg een tijdelijke regeling te treffen. Gerrit Weemhof: “Het idee is om bedrijven die problemen hebben met de kwartaalbetaling, te helpen.”

PGGM: FIDUCIAIR MANAGEMENT.

Over fiduciair manager gesproken, onlangs maakte Pensioenfonds Architectenbureaus bekend dat het PGGM wil inschakelen voor fiduciair management. Waarom deze overgang? Gerrit Weemhof: “Er zijn de afgelopen jaren veel ontwikkelingen geweest. Zo is er de opkomst van hedge funds. Dat is een moeilijke markt, waarvan wij onvoldoende verstand hebben: hoe zit-ie in elkaar, waar zitten de goede partijen? Kennis over nieuwe beleggingsinstrumenten, die zoeken we bij een partij als PGGM. Naast PGGM Vermogensbeheer gaat het fonds in de toekomst alleen nog zaken doen met Achmea Vastgoed voor het vastgoed en hypotheek.”

Bij de keuze voor PPGM Vermogensbeheer is het bestuur niet over één nacht ijs gegaan. Co Dwarswaard: “We hebben een lang traject bewandeld. We hebben een adviseur ingeschakeld die op dit gebied zeer ruime ervaring heeft. Long list, short list, zoeken, gesprekken voeren. Het heeft ontzettend veel tijd gekost. ”Voor het fonds kwamen buitenlandse partijen niet in aanmerking. Vooral omdat in Nederland partijen aanwezig zijn met voldoende kennis.

BETAALDATA PENSIOEN

Pensioenfonds Architectenbureaus maakt op de volgende dagen de pensioenen over:

23 juli

22 oktober

24 augustus

24 november

24 september

17 december

Meestal staat het geld nog dezelfde dag op uw rekening.

PILOTS PENSIOENBIJEENKOMSTEN GROOT SUCCES!

Pensioenfonds Architectenbureaus organiseerde in april van dit jaar twee bijeenkomsten voor actieve deelnemers die 'tegen hun pensioen aan zitten'. Het fonds wilde te weten komen of er behoefte bestaat aan een cursus die deelnemers voorbereidt op hun pensioen. Onder de titel 'Een nieuwe toekomst tegemoet' leidde Odyssee uit Baarn deze tweedaagse bijeenkomsten, die werden gehouden in een sfeervol hotel te midden van een bosrijke omgeving.

VERWACHTINGEN ERVARINGEN CENTRAAL

Odyssee is een autoriteit op het gebied van de voorbereiding op het pensioen. Jaarlijks organiseert dit bedrijf tientallen cursussen Pensioen in Zicht. Samen met onze uitvoeringsorganisatie werd een tweedaags programma ontwikkeld. Het fonds had voor deze pilots een selectie gemaakt uit het bestand van deelnemers van 62 en 64 jaar. Zij werden uitgenodigd om met hun partner deel te nemen. Ongeveer 24 mensen gingen op deze uitnodiging in. Ook het bestuur en Syntrus Achmea namen deel aan de bijeenkomsten.

HEBT U EEN KLACHT? LAAT HET ONS WETEN!

Pensioen is niet een onderwerp waar men zich graag mee bezighoudt. Veel mensen schuiven het liever voor zich uit of vertrouwen op de deskundigheid van anderen. Maar wanneer het nadert, wordt het snel belangrijker. Dan blijkt dat pensioen ineens hoog scoort op de lijst belangrijke financiële kwesties. Net als inkomen, huis en auto.

Het fonds is zich daarvan bewust en zorgt ervoor dat het contact met deelnemers, gepensioneerden en werkgevers zorgvuldig en correct

plaatsvindt. Toch kan er wel eens iets misgaan. Of kunnen deelnemers en gepensioneerden hun twijfels hebben of iets op de juiste manier plaatsvindt. Het is daarom van belang te weten dat u daar niet mee hoeft te blijven zitten. We hebben procedures voor de afhandeling van klachten en geschillen. Klachten hebben betrekking op het gedrag van mensen die de regeling uitvoeren. Bij geschillen gaat het om de interpretatie van de regeling in uw specifieke geval.

Vindt u dat u niet correct behandeld bent? Twijfelt u, bijvoorbeeld aan de juistheid van de berekening van uw pensioen? Blijf daar dan niet mee zitten, maar laat het ons weten. Op de website van het fonds vindt u onder het kopje 'pensioenfonds' wat u kunt doen om uw klacht of geschil kenbaar te maken. Ook vindt u daar hoe de procedure in elkaar zit. U helpt hiermee niet alleen uzelf, ook wij kunnen uw terugkoppeling gebruiken om onze dienstverlening te verbeteren.

In het programma stond de uitwisseling van verwachtingen en ervaringen tussen deelnemers centraal. Daarnaast werd er informatie gegeven en was er ruimte voor ontspanning. Het Team Architecten gaf informatie over de pensioenvraag zelf en de keuzes die gemaakt kunnen worden bij pensionering. Een lid van het bestuur gaf een toelichting op het beleid van het fonds. Hierbij kwamen onder andere vragen naar de financiële situatie van het fonds aan de orde. De deelnemers stelden in beide gevallen de mogelijkheid tot persoonlijk contact bijzonder op prijs.

MEERDERHEID BEVEELT CURSUS AAN

Uit de telefonische evaluatie van de cursus blijkt dat deze aan een behoefte voldoet. Een ruime meerderheid beoordeelde hem als zeer goed of uitstekend en 80% beveelt de cursus zeker aan bij andere deelnemers! De bijeenkomsten zetten bovendien aan tot actie. Een op vier deelnemers gaf aan na afloop concrete stappen te hebben genomen om zich voor te bereiden op het pensioen. Ook kwam uit de evaluatie naar voren dat het belangrijk is om tijdig deel te nemen en niet tot vlak voor pensionering te wachten.

De communicatiecommissie van het bestuur is blij met deze resultaten. Het bestuur neemt in september een besluit of en hoe deze bijeenkomsten worden voortgezet.

HOGE AFM-SCORE VOOR INFORMATIEVOORZIENING

Als het gaat om informatieverstrekking volgens de nieuwe Pensioenwet scoort Pensioenfonds Architectenbureaus met 89% bovengemiddeld. Het gemiddelde voor bedrijfstakpensioenfondsen ligt op 80%. De Autoriteit Financiële Markten kende de score toe op basis van de antwoorden die het fonds zelf op een aantal vragen gaf.

De AFM vindt dat met deze score de naleving van de Pensioenwet door het fonds voldoende is, maar er nog wel enkele verbeterpunten zijn. Het bestuur van Pensioenfonds Architectenbureaus is blij met deze waardering. Het gaat met Syntrus Achmea aan de slag om tot een score van 100% te komen.

EEN GOED GESPREK OVER

Pensioenfondsen Architectenbureaus besteedt veel aandacht aan voorlichting over de pensioenregeling. Daarnaast merken we dat er veel interesse is voor de ervaringen van deelnemers die met pensioen gaan of al zijn gegaan. Wat heb je meegemaakt op weg naar je pensionering? Welke keuzes heb je gemaakt en waarom? Hoe is het uiteindelijk befallen? We hebben twee deelnemers uitgenodigd om hun ervaringen met ons te delen. Onze gesprekspartners zijn Henk Kiestra en Dim Barendregt. Verder neemt deel Jeroen Hafkenscheid van Syntrus Achmea. Jeroen leidt het Team Architecten, een team van vijf personen dat onder andere informatie verstrekt over de mogelijkheden van pensioen en de hoogte ervan. Gesprekspartner Wim Krol tenslotte begeleidt het bestuur bij de communicatie.

Henk Kiestra werkt sinds 1977 bij GAJ Architecten in Arnhem, een bureau met circa 40 medewerkers. Daarvoor werkte hij tien jaar bij Heidemij/Arcadis. In oktober 2008 is hij drie dagen gaan werken en met deeltijdpensioen gegaan. Hij maakte gebruik van deze mogelijkheid die het fonds reeds enkele jaren biedt. Henk is projectleider.

Henk houdt zich voornamelijk nog bezig met directievoering.

Dim Barendregt is na 50 jaar werken met pensioen gegaan. Hij begon op de tekenkamer, maar werkte het grootste deel als bouwkundig opzichter. Hij heeft bij verschillende bureaus gewerkt en drie jaar via detachering. Hij ging later met pensioen dan hij eigenlijk wilde, met zijn 65ste.

“ACHTERAF HEB IK ER GEEN SPIJT VAN.”

Toen hij werkte, was Dim zich vooral bewust van het kostenaspect van het pensioen: de premie die hij betaalde: “Ik zag mijn brutosalaris en de premie die ervan af ging. Dan dacht ik, zie ik daar ooit van zijn leven nog wel iets van terug? Het was een fors deel. Maar achteraf bezien heb ik er geen spijt van.”

Nadenken over met pensioen gaan, begon voor Dim pas rond z'n zestigste. Hij zette zijn zinnen op pensioen met 62 jaar en wilde gebruikmaken van de aanvullingsregeling voor wie vóór 1950 geboren is: “Vier maanden voordat ik 62 jaar werd, belde ik het pensioenfonds. Tijdens dat gesprek bleek dat tijdens mijn detachering geen

HET PENSIOEN

VUT-premie was betaald. Ik was in de veronderstelling dat dit wel het geval was. Maar de premie bleek voor de prepensioenregeling te zijn. Ik ben me er kennelijk te laat in gaan verdiepen. Hoe dan ook, ik kwam niet in aanmerking voor de aanvullingsregeling en ben tot mijn 65ste jaar 32 uur per week blijven werken. Daar konden we nog best van rondkomen”.

Dim doelt op de aanvullingsregeling die in 2006 in het leven geroepen is bij de overgang van eindloon naar middelloonregeling. Hij was ‘volgens de cao’ aangenomen en in de veronderstelling dat hij hierdoor in aanmerking kwam voor de aanvullingsregeling. Volgens Jeroen Hafkenscheid van Syntrus Achmea is dit echter niet automatisch het geval. “Niet alle bureaus zijn aangesloten bij de VUT-stichting. Bureaus die dat wel zijn, dragen voor hun medewerkers extra premie af. Daardoor komen deze deelnemers in aanmerking voor de aanvullingsregeling.”

Het ‘overhevelen’ van pensioen heet ‘waardeoverdracht’. Henk had de keuze: houd ik het pensioen bij Heidemij of laat ik de waarde overdragen naar Pensioenfonds Architectenbureaus. Het lijkt makkelijker om al het opgebouwde pensioen bij één fonds te hebben. Belangrijker is echter om in de toekomst de hoogste opgebouwde waarde te hebben. Daarbij speelt vooral een rol wat een fonds doet om het te laten aangroeien. Meer over de keuze bij waardeoverdracht op de website van het fonds.

Henk Kiestra is nooit zo met pensioen bezig geweest: “Mijn hart ligt meer bij techniek en bouwkosten. Ik had zoiets van, ik heb geen pensioenbreuken gehad en dat maakt de zaak wel overzichtelijk. Ik zit daarnaast al vanaf 1977 bij Pensioenfonds Architectenbureaus.” En de periode daarvoor? “Ook bij Arcadis heb ik pensioen betaald voor hun eigen pensioenfonds. Ik heb even overwogen dit pensioen over te hevelen. Dat bleek in de praktijk echter weinig uit te maken. Arcadis heeft het goed voor elkaar. Ik hou dat pensioen gewoon apart. Dat pensioen gaat met 65 jaar in en komt er dan bij. Om zo’n hoog bedrag gaat het nu ook weer niet.”

“HET KAN BEST ZIJN DAT IK NOG EEN TIJDJE DOORGA.”

We vragen Henk wanneer hij aan zijn pensioen is gaan denken. Henk: “Je weet dat er een einde komt aan het werk en je zult er ooit een keer een punt achter zetten. Als je schik in je werk hebt, dan heb je er namelijk ook geen probleem mee. Dan ga je door. Op een gegeven moment werd ik me er wel van bewust dat ik geleidelijk wilde afbouwen. Toen kwamen er met de directie gesprekken op gang over een afbouwperiode. Die ging oktober afgelopen jaar in, toen ik 62,5

jaar was. Ik denk dat ik met 64 jaar stop met werken. Maar het kan ook best zijn, dat ik nog een tijdje doorga.”

Henk lijkt zich er niet echt druk over te maken: “Ik kijk wel hoe het gaat. Of je baas het leuk vindt, is namelijk verhaal twee. Je kost als oudere medewerker nu eenmaal meer dan jongere mensen. Voordeel is dat je kennis hebt opgebouwd die je kunt gebruiken voor jongere collega’s.”

WENNEN

Henk heeft wel aan het deeltijdpensioen moeten wennen: “Hoe zou dat met salarisstroken gaan, vroeg ik me in het begin af? Het blijkt dan dat deeltijdpensioen via de werkgever loopt. Die ontvangt het pensioen en stort het op mijn rekening. Maar doet het fonds nog apart aangifte bij de belastingen?” Jeroen kan hierin duidelijkheid verschaffen: “Wij maken het pensioen bruto over aan de werkgever. Die voegt dat toe aan het salaris en zorgt voor de inhoudingen. Het fonds doet zodoende niet apart aangifte. De werkgever doet dat in één keer, zowel voor het salaris- als voor het pensioendeel.”

WEINIG KENNIS

Voor Henk is het belangrijkste dat het goed geregeld is. Dat is volgens hem niet overal in de branche het geval: “Er zijn bureaus die deze kennis niet in huis hebben. Ze zijn zo klein dat ze niet over een specialist beschikken. Wij hadden een boekhouder die er goed in zat. Die is nu zelf met pensioen gegaan, maar hij was toen wel onze steun en toeverlaat.”

Hoe loste zijn bureau dit probleem op? Waar haalde hij informatie vandaan? Henk hierover: “De kennis over het pensioen was bij onze directie gering. Dat hebben ze gelukkig zelf geconstateerd. Ze schakelden een P&O-manager van een ander bureau in voor onze pensioenzaken. Die beheert deze zaken goed en heeft meer referentiemateriaal dan de boekhouder. Dat is uiterst waardevol. Het moet ook wel, want alles is complexer geworden.”

Bij Dim's bureau werd de salarisadministratie buiten de deur gedaan. De directiesecretaresse deed de pensioenzaken. Zij beantwoordde ook de vragen over het pensioenoverzicht. Actieve voorlichting heeft hij niet veel meegemaakt: “Het gebeurde wel eens dat de directie wat meldde vlak vóór het kerstreces. Ze hadden dan een brief van het fonds gehad. Het betekende niet dat je 100% op de hoogte was, maar je wist wel ongeveer wat er aan ging komen.”

Het pensioen heeft Henk nooit zo geboeid: “Ik sprak wel met collega's die met pensioen gingen. Die zeiden dan: Henk, dat pensioen zit goed in elkaar. Dan dacht je: dat zal wel goed gaan. Het ontnemt je natuurlijk niet van de verplichting er zelf achteraan te gaan. Toch heb ik dat niet gedaan.”

Dim ging er actiever mee om: “Ik bestudeerde ieder jaar het pensioenoverzicht. Kreeg ik het

niet, dan had ik het gevoel dat er niets betaald was. Beiden vinden dat het fonds actief achter de premies aan moet gaan. Henk: “Het kan best gebeuren dat je overgaat naar een ander bedrijf en er een half jaar niet betaald wordt. Ik neem aan dat het fonds dan aan de bel trekt en dit in de gaten houdt. Het is namelijk aan onze ogen onttrokken.”

OFFERTES GEVEN DUIDELIJKHEID

We zijn benieuwd of het internet een belangrijke rol heeft gespeeld. Voor Dim niet: “De computer was niet mijn hobby en als opzichter had ik hem ook niet veel nodig. In die tijd ging ik nauwelijks het internet op. Zo'n pensioenplanner gaat ervan uit dat je handiger met de computer bent dan voor mij gold.”

Henk las de Pensioenkrant met enige regelmaat en kent de planner: “Ik heb de pensioenplanner wel gebruikt om te zien wat er gebeurt als je bepaalde keuzes maakt. Maar ik was niet altijd zeker van de uitkomsten. De P&O-manager heeft voorgesteld om offertes op te vragen. We hebben toen verschillende mogelijkheden gevraagd: met en zonder deeltijd. Dat vond ik heel prettig. Uit de pensioenoverzichten haal je namelijk onvolledige informatie. Het

fonds zou die offertes meer moeten promoten.” Deze offertes (of pro-formaberekeningen) speelden zodoende een belangrijke rol. Dat geldt ook voor Dim: “Ik heb ze laten maken voor 62 en 65 jaar. Op basis daarvan heb ik de keuze gemaakt om tot mijn 65ste jaar door te werken.”

Beide pensioendeelnemers zijn niet echt bekend met uitruil van partnerpensioen. Jeroen legt uit dat je binnen de regeling twee zakken met geld opbouwt: je eigen pensioen en dat voor je partner bij jouw overlijden. Uitruil betekent dat het pensioen voor de partner bij jouw pensioen wordt gevoegd. Dit leidt tot verhoging van het pensioen, maar je partner krijgt bij overlijden van de deelnemer geen pensioen. De echtgenoten van Dim en Henk hebben geen eigen pensioen opgebouwd. Daarom is uitruil voor geen van beiden een optie.

GENIETEN

Dim maakt gebruik van de hoog-laagregeling. “Wij gaan graag op vakantie en zo lang ik gezond ben, wil ik daarvan genieten. Ik heb gekozen voor een pensioen dat vijf jaar hoger is en daarna lager. Mijn zoon werkt bij een bank en heeft het uitgerekend: na vijf jaar zit ik nog altijd boven mijn salaris dat ik verdiende toen ik 32

Het fonds zou die offertes meer moeten promoten.

Dim Barendregt (links) en Henk Kiestra

uur werkte.” Henk heeft het even overwogen, maar uiteindelijk niet gedaan: “Vraag me niet waarom, ik weet het niet.”

Zijn de verwachtingen van het pensioen uitgekomen? Dim is daar heel stellig in: “Als ik het niet slechter krijg dan nu, heb ik het super. Ik heb hobby’s en doe aan liefdadigheid. Ik werk voor de Zonnebloem en ga altijd mee met de boot om te helpen. Dat vind ik fantastisch. Zolang ik gezond ben, blijf ik dat doen.”

Henk werkt nog drie dagen. Hoe beoordeelt hij het deeltijdpensioen? Henk: “Ik heb nog twee werken in Amsterdam en een in Hengelo. Ik moet hierdoor regelmatig vroeg op pad. Daarnaast ben ik af en toe op kantoor om zaken te regelen. Ik probeer wel elke week rond te komen met m’n vrije dagen. Meestal kies ik daar de vrijdag voor en twee dagdelen door de week. Ik ben organist bij de kerk en heb tijd nodig om dat voor te bereiden. Dat kan ik nu ’s middags doen. Ik moest daar wel aan wennen. Je kunt meer tijd besteden aan mensen die dat nodig hebben. De hele dag thuis zitten, zie ik niet snel gebeuren. Zou ik ook niet willen.”

MEER FLEXIBILITEIT

Beiden zien wel mogelijkheden tot verbetering. Henk zou het goed

Beiden zien wel mogelijkheden tot verbetering.

vinden als het fonds soepeler met deeltijdpensioen zou omgaan. Zeker in onzekere tijden. Henk hierover: “Ik heb nu twee dagen per week pensioen. Maar als ik dat wil uitbreiden, moet ik dit voor een jaar vastleggen.” Jeroen bevestigt dit: “Een jaar of langer.” Henk zoekt meer flexibiliteit, bijvoorbeeld door een minimale periode van zes maanden aan te houden. Ook de werkgever is hierbij gebaat. Een suggestie die we doorspelen aan het bestuur.

Dim vraagt of het fonds in het eerste jaar van het pensioen niet meer loonheffing in kan houden. Dim: “Toen ik in januari mijn belastingformulier invulde, zag ik dat ik moest bijbetalen. Dit komt, omdat ik vorig jaar zowel loon als pensioen heb ontvangen. Bij het pensioen wordt dan te weinig ingehouden.” Jeroen is bekend met dit probleem: “Salaris wordt belast volgens de witte tabel. Het pensioen volgens de groene, die gunstiger is. Het overgangsjaar is problematisch. Dan moet je achteraf extra betalen over je pensioen. Daar kunnen wij weinig aan doen.” Het fonds kan deelnemers hierover informeren en erop wijzen dat ze een voorheffing bij de Belastingdienst kunnen aanvragen. Een suggestie die wordt opgepakt.

FONDS HOUDT VINGER AAN DE POLS

Afgelopen najaar deed het Pensioenfonds Architectenbureaus onder ruim 150 deelnemers telefonisch onderzoek naar de communicatie. Het fonds was benieuwd naar de effectiviteit ervan, maar ook naar de mogelijkheden om deze te verbeteren. In dit artikel enkele conclusies uit dit onderzoek.

BELANGRIJKE ROL COMMUNICATIE

Hoewel een ruime meerderheid van de onder-vraagden het belangrijk vindt om te weten dat het pensioen geregeld is, vindt slechts een derde dat hij/zij zich goed op de hoogte houdt van ontwikkelingen rond het eigen pensioen. Dit was misschien wel de belangrijkste conclusie uit het onderzoek. Duidelijk is dan ook dat communicatie ook in de toekomst een belangrijke rol zal moeten spelen.

Het zal weinig verbazing wekken dat de kennis over het persoonlijk pensioeninkomen en de keuzes die er mogelijk zijn met de jaren toeneemt. Interessanter is het dat van de onder-vraagden een op de drie in de voorgaande twaalf maanden een vraag had over het pensioen of op zoek ging naar informatie. En ronduit opvallend is het dat slechts de helft hiervan het antwoord heeft gevonden. Overigens weet de oudere groep bij vragen de weg naar het fonds beter te vinden dan de jongere.

VERTROUWEN

Verder blijkt uit het onderzoek dat de deelnemers een breed vertrouwen hebben in het fonds. Toch kunnen ze dit vertrouwen niet met feiten staven. Het ontbreekt hen aan kennis om te beoordelen of het fonds zorgvuldig met geld omgaat of goed belegt. Ze vinden de premie flink, maar zijn zich er tegelijk van bewust dat deze aan het eigen pensioen ten goede komt. Men vindt de regeling van deze tijd en de dienstverlening van het fonds vooral deskundig. Deze scoort minder op de kenmerken hulpvaardig en duidelijk.

De kwaliteit van de communicatie wordt door de meerderheid als goed tot zeer goed gewaardeerd. Deze scoort vooral op relevantie en duidelijkheid. Een ruime meerderheid is dan ook tevreden met de mate waarin het fonds informeert. De rest wil echter meer informatie. Ondanks de duidelijke informatie, worden de deelnemers nog te weinig echt aangezet er iets mee te doen.

TEVREDEN

Een aantal acties dat het fonds al heeft genomen, sluit aan bij deze conclusies. Zo wordt de Pensioenkrant dit jaar twee keer uitgegeven en bevat deze meer informatie. Meer persoonlijk contact (zoals tijdens de pensioencursus) wordt ingezet om deelnemers meer tot actie aan te zetten. Dit heeft ook tot doel om drempels te verwijderen en beter te kunnen aansluiten bij de informatiebehoeften van de deelnemers.

Maar al met al is het bestuur tevreden met deze resultaten en gaat het verder op de ingeslagen weg.

Column

Theo Termond
Voorzitter Deelnemersraad

MET 38 AANSLAGEN OP DE HOOGTE!

Of het nu om een prettige of een vervelende boodschap gaat: deelnemers hebben recht op informatie.

De website van het Pensioenfonds Architectenbureaus is vernieuwd. Hij heeft net als het drukwerk een facelift gekregen met nieuwe kleurtjes: roodroze voor de werknemers, oranje voor de werkgevers, geel voor de gepensioneerden en voor het pensioenfonds zelf de kleur paars. Onder de betreffende kleur staat alle informatie die voor jou als actieve deelnemer of gepensioneerde van belang kan zijn.

De deelnemersraad hecht veel waarde aan de goede communicatie met de deelnemers, of het nu actieve deelnemers of gepensioneerden zijn. De website speelt daarbij een grote rol. Deze

kan snel - sneller dan een verzending per post aan 14.000 deelnemers - informatie verstrekken en op actuele zaken reageren. En of het nu om een prettige of een vervelende boodschap gaat: deelnemers hebben recht op informatie.

De digitale nieuwsbrief is hier een goed middel voor! Zo is begin van het jaar een nieuwsbrief per e-mail gestuurd over de dekkingsgraad en in juni over het herstelplan, dat het pensioenfonds bij De Nederlandsche Bank heeft ingediend. Het herstelplan is overigens integraal te downloaden en door te lezen (balk aan bovenzijde 'downloads'). De deelnemersraad is blij met deze

open en transparante communicatie met deelnemers, ook over moeilijke onderwerpen. Voor de nieuwsbrief kunt u zich aanmelden via de website (balk bovenzijde, 'aanmelden nieuwsbrief').

Het pensioenfonds moet een gemakkelijk bereikbare informatiebron zijn. Vroeger was het vooral de werkgever die informatie aan zijn werknemers verstrekke. Dat was logisch omdat hij degene was die je aan moest melden en alles over de premie kon vertellen. Tijden veranderen en de regelingen zijn veel gecompliceerder geworden. Ze bieden ook veel meer mogelijkheden: eerder of later met pensioen, hoog-laagconstructies, deeltijdpensioen. En misschien zijn er wel vragen die je helemaal niet aan een werkgever wilt voorleggen. Vragen als "Wat gebeurt er met mijn pensioen als ik van baan veranderd?" of "... als ik eerder wil stoppen met werken?"

Op de website is ook een pensioenplanner te vinden op de roodroze balk 'werknemers' aan de bovenzijde onder het kopje 'pensioenplanner'. De pensioenplanner geeft je, gecombineerd met de gegevens uit het pensioenoverzicht (de UPO), inzicht in de financiële situatie bij eerder of later met (deeltijd)pensioen gaan.

Antwoord op je vraag vind je misschien ook bij 'veelgestelde vragen'. Anders kun je de vraag per e-mail aan de Service Desk stellen (onderzijde rechts). Hen bellen (020 - 607 27 75) of gewoon een brief schrijven behoort ook nog tot de mogelijkheden (Pensioenfonds Architectenbureaus, p/a Syntrus Achmea, Postbus 9251, 1006 AG Amsterdam). De Service Desk is net als de website up-to-date en streeft naar beantwoording binnen een termijn van een week. Als dat niet mogelijk is, laten zij dit weten!

Voldoende redenen dus om www.pensioenfondsarchitectenbureaus.nl bij je favorieten te plaatsen. Nog een goede reden: het scheelt 38 aanslagen op je toetsenbord!

CONTACT MET HET FONDS?

Wij staan klaar om uw vragen te beantwoorden. U kunt de Service Desk telefonisch bereiken via 020 - 607 2775. U kunt per e-mail via info@pensioenfondsarchitectenbureaus.nl contact met ons opnemen.

Op www.pensioenfondsarchitectenbureaus.nl vindt u veel informatie. Hier kunt u zich ook opgeven voor onze elektronische nieuwsbrief.

Het correspondentieadres is:

Pensioenfonds Architectenbureaus
p/a Syntrus Achmea
Postbus 9251
1006 AG Amsterdam

COLOFON

UITGAVE	Pensioenfonds Architectenbureaus
PRODUCTIE	Syntrus Achmea
TEKSTEN	Peter Meijburg Copy en Wim Krol zLCD Projects
FOTOGRAFIE	Yon Gloudemans/Stock
OPMAAK	Scheepens reclame adviseurs, Tilburg
DRUK	Gravo Groep